

Bilag 1.

24-02-2010

– **Temadrøftelse: Etniske minoriteter og arbejdsmarkedet den 12. april fra kl. 13-14.30**

Sagsnr.
2010-34221

Etniske minoriteter og arbejdsmarkedet

- oplæg og drøftelse ved forskningschef Torben Tranæs fra Rockwool Fondens Forskningsenhed

Dokumentnr.
2010-138306

Sagsbehandler
Rene Lyngfeldt Skov

Tid

30 min. oplæg

10 min. fællesdrøftelse mellem udvalg og Torben Tranæs

20 min. intern drøftelse i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Profil:

Torben Tranæs, cand. polit., ph.d. er forskningsleder i Rockwool Fonden, som har til formål på et uafhængigt grundlag at producere ny central viden om aktuelle samfundsproblemer - især inden for arbejdsmarkedsforhold og om velfærdsstatens funktion, trusler og legitimitet.

Torben Tranæs' primære forskningsområder er:

- Indvandring og integration
- Sort arbejde

**Kontor for
Integrationspolitik**

Bernstorffsgade 17
1592 København V

Telefon
3317 3582

E-mail
TS36@bif.kk.dk

www.kk.dk

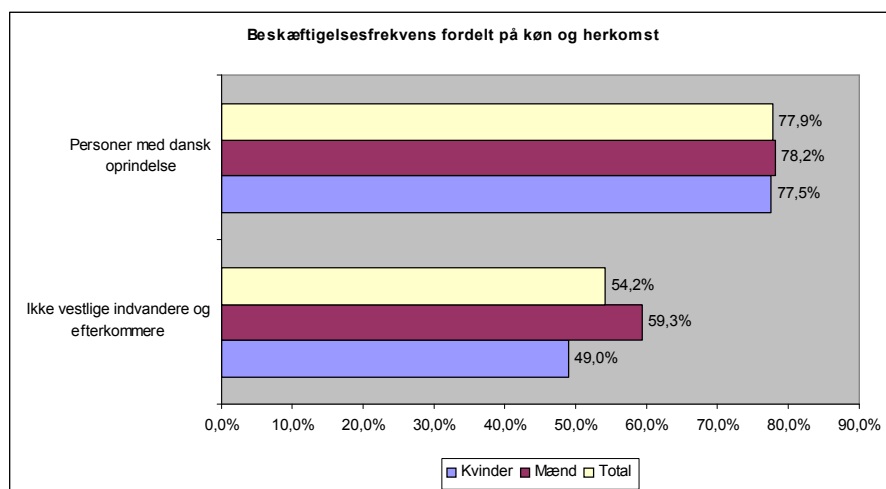
- Arbejdsløshedsforsikring
- Aktiv arbejdsmarkedspolitik
- Lige muligheder
- Skat og arbejdsmarked
- Kriminalitet og arbejdsmarked

Senest har Torben Tranæs beskæftiget sig med starthjælpens betydning for flygtninges levevilkår og beskæftigelse

Relevante temaer samt forslag til spørgsmål

1. Beskæftigelses- og uddannelsesefterslæb

Arbejdsmarkedstyrelsens seneste opgørelse på beskæftigelsesfrekvensen¹ i København fordelt på køn og herkomst viser, at ikke vestlige indvandrere og efterkommere beskæftigelsesfrekvens er godt 24 procentpoint lavere end for personer med dansk oprindelse. Ses der alene på kvinderne er forskellen på hele 28,5 procentpoint.

Kilde: Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), Danmarks statistik

På trods af markante forskelle i beskæftigelsesfrekvensen mellem grupperne er udviklingen i arbejdsmarkedstilknytning blandt indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund fra 2004 og frem til 2008 steget med 8,4 procentpoint. Til sammenligning er beskæftigelsesfrekvensen for personer med dansk oprindelse i samme periode steget med 4,3 procentpoint.

Der er fortsat et uddannelsesefterslæb blandt etniske minoritetsborgere. Mindst 32 pct. af de 25-29-årige efterkommere i København har ikke gennemført en uddannelse efter grundskolen (2008-tal). For personer i samme aldersgruppe og med dansk herkomst er tallet 12 pct.

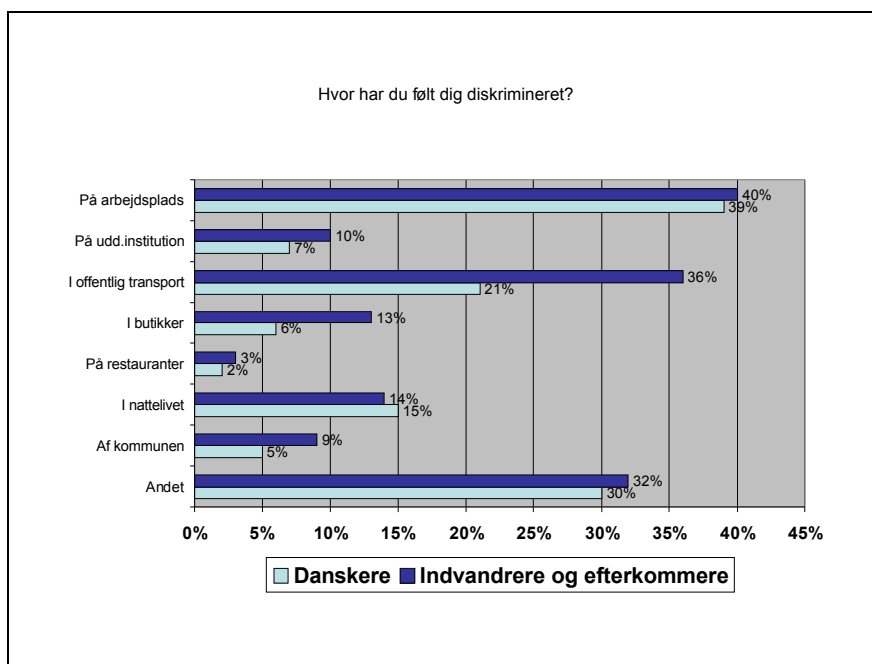
¹ Beskæftigelsesfrekvensen defineres som antallet af beskæftigede i pct. af hele befolkningen, dvs. den andel af en given befolkningsgruppe, som er i beskæftigelse.

2. Diskrimination på arbejdsmarkedet

Hvor stor en rolle diskrimination spiller på arbejdsmarkedet er vanskeligt entydigt at svare på. Dog har flere undersøgelser vist, at etniske minoritetsunge har langt sværere ved at finde en praktik- eller læreplads end deres jævnaldrende klassekammerater med etnisk dansk baggrund.²

Når der spørges til københavnernes generelle oplevelse af diskrimination svarer godt 22 pct. af gruppen af indvandrere og efterkommere med ikke vestlig baggrund, at de oplever diskrimination. Til sammenligning svarer godt 9 pct. af gruppen med etnisk dansk oprindelse, at de oplever diskrimination.

I forlængelse af ovenstående spørgsmål om oplevelsen af diskrimination svarer hele ca. 38 til 40 pct. af alle, at det er på arbejdspladsen, de oplever diskrimination. Men hvor *køn* er hovedårsagen til diskrimination blandt personer med dansk oprindelse, er det *etnicitet* blandt indvandrere og efterkommere.

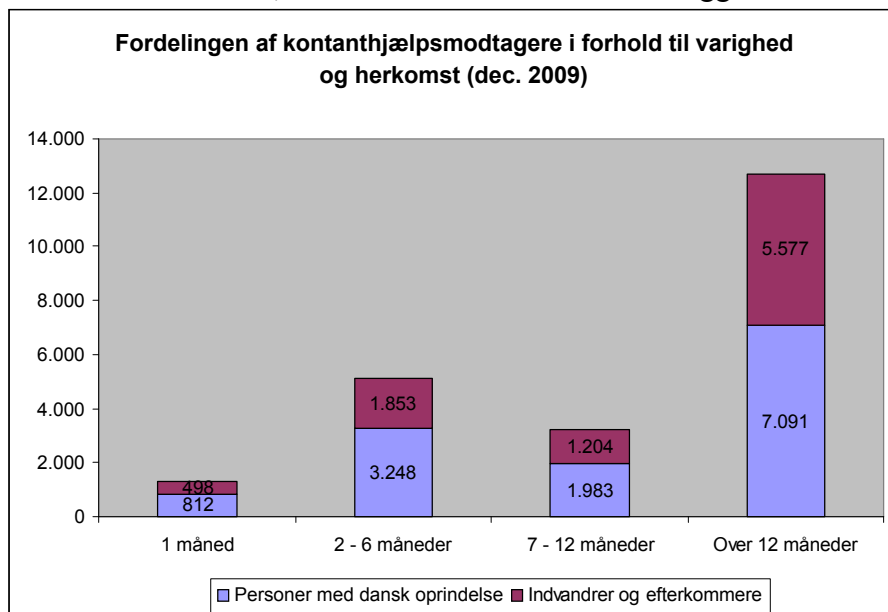
Kilde: Catinét ”Diskriminationsomfanget i København 2009”

3. Marginalisering

Mange indvandrerfamilier og langvarigt ledige indvandrerkvinder med børn befinder sig i dag i overhængende risiko for marginalisering på grund af manglende tilknytning til arbejdsmarkedet. F.eks. har ca. 44 pct. af de kontanthjælpsmodtagere i København, som har været ledige i

² Se f.eks. undersøgelsen ”Praktikpladser og formidlingspraksis”, som er udarbejdet af Line Vikkelsø Slot, Institut for Menneskerettigheder, i samarbejde med Rockwool Fondens Forskningsenhed.

mere end 12 måneder, indvandrere- eller efterkommerbaggrund.

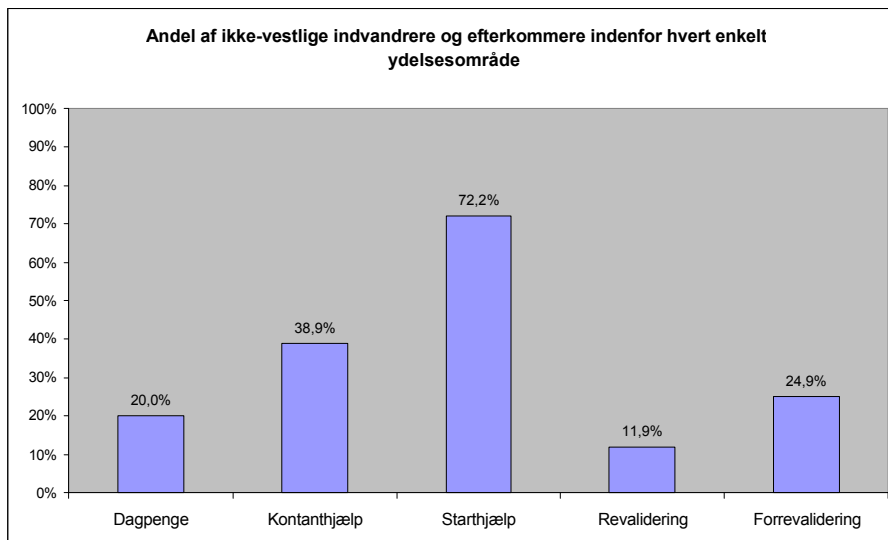
Kilde: Targit

Flere undersøgelser viser, at modtagere af de laveste sociale ydelser som forsørgelsesgrundlag lider mange afsavn som følge af deres svære økonomiske situation.³ Knap 30 pct. af indvandrere og efterkommere i Københavns Kommune lever under den fattigdomsgrænse BR vedtog den 3. april 2008, hvilket er næsten det dobbelte af gennemsnittet af alle københavnere.⁴

Nedenstående tabel viser ikke-vestlige indvandrere og efterkommeres andel på hvert af de fem valgte ydelsesområder. Tabellen viser, at gruppen er overrepræsenteret på alle ydelsesområder på nær revalidering.

³ ”Konsekvenser af de laveste sociale ydelser - Forsørgelsesgrundlag og afsavn”, Sociologisk Institut, Roskilde Universitet, CASA og Aalborg Universitet august 2009

⁴ Kilde: Socialforvaltningens fattigdomsundersøgelse

Kilde: Registeret for arbejdsmarkedsstatistik (RAM), kommunale sagsbehandlings- og økonomisystemer, (tabellen indeholder både forløb, hvor personerne er ledige og i aktivering)

4. Ungeledighed

Når kontanthjælpsmodtagere i alderen 16-29 år opdeles på herkomst ses følgende stigninger i ledigheden i perioden august 2008 til november 2009:

- Arbejdsmarkedsparate vestlige indvandrere og efterkommere: 164 pct. (+140 ledige)
- Arbejdsmarkedsparate danskere: 80 pct. (+ 950 ledige)
- Ikke-arbejdsmarkedsparate danskere: 31 pct. (+240 ledige)
- Arbejdsmarkedsparate ikke-vestlige indvandrere og efterkommere: 32 pct. (+330 ledige)
- Ikke-arbejdsmarkedsparate vestlige indvandrere og efterkommere: 17 pct. (+8 ledige)
- Ikke-arbejdsmarkedsparate ikke-vestlige indvandrere og efterkommere: 16 pct. (+70 ledige)

Den største stigning i ledigheden siden august 2008 blandt unge kontanthjælpsmodtagere, ses blandt arbejdsmarkedsparate vestlige indvandrere og efterkommere.

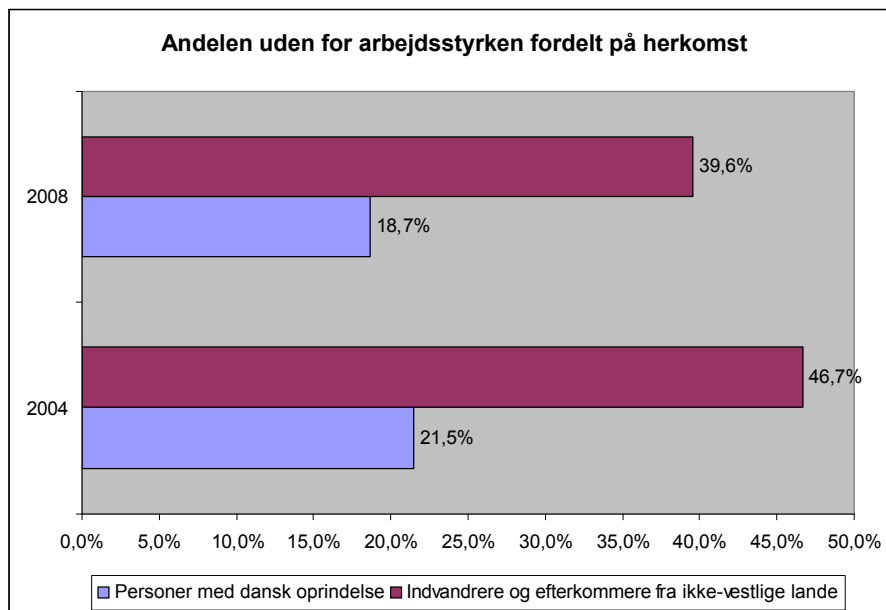
5. Familieforsørgede indvandrerkvinder

Med familieforsørgede menes, at kvinderne ikke har nogen indkomst, hverken i form af lønindkomst eller overførselsindkomst. Kvinderne bliver på den baggrund forsørgt af andre, dvs. af enten ægtefæller, børn eller andre familiemedlemmer eller opnår indkomst på anden vis, som ikke registreres i de offentlige registre.

New Insight anslår i en rapport fra december 2008 at der findes godt 7.000 familieforsørgede indvandrerkvinder i København. Halvdelen af

kvinderne er fra ikke-vestlige lande, mens den anden halvdel er fra vestlige lande, primært europæiske lande.⁵

De familieforsørgede indvandrerkvinder er vanskelige at genkende i de offentlige statistikker, da de som regel ikke har nogen tilknytning til hverken kommune eller stat. Andelen uden for arbejdsstyrken kan dog give indikationer på omfanget af personer, som af forskellige årsager hverken har et arbejds- eller uddannelsesperspektiv.

Kilde: Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), Danmarks statistik

Overordnet set kan gruppen af familieforsørgede indvandrerkvinder inddeles i to undergrupper, hhv. en gruppe af relativt nyankomne indvandrerkvinder med et vist kvalifikationsniveau fra eksempelvis de tidligere østlande og ofte (men ikke altid) med en dansk partner, og en anden gruppe af indvandrerkvinder fra de mere traditionelle gæstarbejderlande, der er indvandret for lidt længere tid siden og har ringere kvalifikationer og kun sjældent har en dansk partner.

6. Fordeling på oprindelseslande

Borgere i København, der er indvandrere og efterkommer, kommer i bogstaveligste forstand fra alverdens lande. Kun tre grupper udgjorde januar 2010 mere end én % af befolkningen. Det er indvandrere/efterkommere med oprindelse i Pakistan, Tyrkiet og Irak.

Tabellen herunder viser de tyve oprindelseslande, der har leveret de største bidrag til kommunens befolkning – i antal borgere og andel af befolkningen:

⁵ ”Nye veje mod job for nydanske kvinder – analyse af motivation for job blandt familieforsørgede kvinder i Region Hovedstaden”, New Insight december 2008

Oprindelsesland	Antal	Andel
Pakistan	8.470	1,6%
Tyrkiet	8.029	1,5%
Irak	6.272	1,2%
Marokko	4.949	0,9%
Polen	4.627	0,9%
Libanon	4.493	0,9%
Somalia	4.332	0,8%
Jugoslavien (eks.)	4.236	0,8%
Sverige	4.015	0,8%
Tyskland	3.899	0,7%
Norge	3.574	0,7%
Kina	3.150	0,6%
Iran	3.112	0,6%
Storbritannien	2.894	0,5%
USA	2.220	0,4%
Indien	2.124	0,4%
Filippinerne	2.112	0,4%
Island	1.914	0,4%
Makedonien	1.815	0,3%
Frankrig	1.811	0,3%

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel FOLK1